

ASIA Eläinsuojan ympäristölupa, maidontuotanto, Toholampi.

HAKIJA Atso ja Marjo Ala-Kopsala
Kannustie 211
69300 TOHOLAMPI

ELÄINSUOJAN SIJAINTI JA TOIMINTA

Hakemus koskee maidontuotantotoimintaa ja sen laajentamista. Tilalla on nykyisin 100 lypsylehmää, 73 hiehoa ja 22 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa. Olemassa olevaan nuorkarjapihattoon rakennetaan laajennusosa, johon tulee tilat 20 ummessa olevalle lypsylehmälle, 59 hieholle (yli 10 kk) ja 16 alle kuuden kuukauden ikäiselle vasikalle. Lisäksi rakennukseen tulee poikimatilaa 106 m². Olemassa olevassa nuorkarjapihatossa on tilat 45 hieholle (6-10 kk) ja 21 alle kuuden kuukauden ikäiselle vasikalle. Olemassa olevassa pihattonavetassa on tilat enintään 136 lypsylehmälle. Laajennuksen jälkeen tilalla on yhteensä 156 lypsylehmää, 104 hiehoa ja 37 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa.

Eläinsuojat sijaitsevat Toholammin kunnan Toholammin kylässä tiloilla Ylitalo (RN:o 849-401-354-1) ja Navettamaa (RN:o 849-401-19-114).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 28 §:n 3 momentti ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin kohta 11 a.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin kohta 11 a.

Hakemuksessa on lannan varastointia koskien tiedot uuden kumikalvoaltaan rakentamisesta noin 7,6 kilometrin etäisyydelle eläinsuojista etelään tilalle Ylitalo, RN:o 849-401-354-1, sekä uuden kuivalantalan rakentami-

sesta noin 3,1 kilometrin etäisyydelle eläinsuojista lounaaseen tilalle Mäki-Seppälä, RN:o 849-401-18-119. Etälantavarastojen vaikutusalue on niin etäällä eläinsuojista ja niiden vaikutusalueesta, että niiden luvan tarvetta ei arvioida tämän ympäristölupahakemuksen yhteydessä. Etälantavarastojen ympäristövaikutukset ja mahdollinen ympäristöluvan tarve arvioidaan Toholammin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta. Tiedot ovat kuitenkin tarpeen riittävän lannan varastointilavuuden arvioimiseksi.

Tämän päätöksen ympäristönsuojelulain mukaisena valvontaviranomaisena toimii Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Ympäristölupahakemus on tullut vireille Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa 31.1.2013.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Toiminnalle on Länsi-Suomen ympäristökeskus 27.4.2006 myöntänyt ympäristöluvan 100 lypsylehmän, 73 hiehon ja 22 alle 6 kuukauden ikäisen vasikan pitämiselle.

Toiminta sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella haja-asutusalueella. Alueella on vireillä Lestijokilaakson osayleiskaava. Eläinsuojien alue on osayleiskaavaehdotukseen merkitty kotieläintilojen talouskeskusten alueeksi (am-1), lisämerkinnällä kotieläintalouden suuryksikkö. Suuryksiköllä tarkoitetaan tiloja, joissa eläinten enimmäismäärä on vähintään 75 lypsylehmää tai 200 lihanautaa.

Eläinsuojien alue kuuluu Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen. Keski-Pohjanmaan maakuntakaavaan eläinsuojien alue on merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti tärkeäksi alueeksi. Merkinnän suunnittelumääräyksen mukaan alueiden suunnittelussa ja käytössä tulee edistää maisema- ja kulttuuriarvojen sekä perinnebiotooppien ja muiden luonnonperintöarvojen säilymistä alkutuotannon toiminta- ja kehittämisedellytyksiä vaarantamatta.

SIJAINNATILANNE JA SEN YMPÄRISTÖ

Eläinsuojat sijaitsevat Toholammin kunnan Toholammin kylässä noin 2,2 km:n etäisyydellä Toholammin keskustasta luoteeseen. Eläinsuojien lähiympäristö on peltoaluetta.

Olemassa olevasta lypsylehmäpihatosta lähin naapurin asuinrakennus (paritalo) sijaitsee noin 75 metrin etäisyydellä. Seuraavaksi lähin naapurin asuinrakennus sijaitsee noin 135 metrin etäisyydellä. Noin 150–180 metrin etäisyydellä olemassa olevasta lypsylehmäpihatosta sijaitsee nel-

jä naapurin asuinrakennusta. Muut naapureiden asuinrakennukset sijaitsevat yli 225 metrin etäisyydellä olemassa olevasta lypsylehmäpihatosta.

Olemassa olevasta nuorkarjapihatosta lähin naapurin asuinrakennus (paritalo) sijaitsee noin 50 metrin etäisyydellä. Seuraavaksi lähin naapurin asuinrakennus sijaitsee noin 95 metrin etäisyydellä. Noin 140–190 metrin etäisyydellä olemassa olevasta nuorkarjanavetasta sijaitsee neljä naapurin asuinrakennusta. Muut naapureiden asuinrakennukset sijaitsevat yli 220 metrin etäisyydellä olemassa olevasta nuorkarjapihatosta.

Rakennettavasta nuorkarjapihaton laajennusosasta lähin naapurin asuinrakennus (paritalo) sijaitsee noin 50 metrin etäisyydellä. Seuraavaksi lähin naapurin asuinrakennus sijaitsee noin 105 metrin etäisyydellä rakennettavasta nuorkarjapihaton laajennusosasta. Noin 140–190 metrin etäisyydellä sijaitsee neljä naapurin asuinrakennusta. Muut naapureiden asuinrakennukset sijaitsevat yli 200 metrin etäisyydellä rakennettavasta nuorkarjapihaton laajennusosasta.

Eläinsuojat eivät sijaitse Natura2000-verkoston kuuluvalla alueella, muulla luonnonsuojelualueella tai pohjavesialueella taikka sellaisten välittömässä läheisyydessä. Lähin Natura2000-verkoston kuuluva alue, Lestijoki (F11000057), sijaitsee noin 500 metrin etäisyydellä rakennettavasta nuorkarjapihaton laajennusosasta ja noin 545 metrin etäisyydellä olemassa olevista eläinsuojista. Lestijokeen kuuluva Kirkkojärvi sijaitsee noin 250 metrin etäisyydellä rakennettavasta nuorkarjapihaton laajennusosasta ja noin 255 metrin etäisyydellä olemassa olevista eläinsuojista.

Lähin I-luokan pohjavesialue, Kotojärvi, sijaitsee noin 4,4 km:n etäisyydellä tilakeskuksesta pohjoiseen. Lähin vedenottamo, Oikemuksen Vesihuolto Oy:n Kotojärven vedenottamo, sijaitsee noin 4,6 km:n etäisyydellä tilakeskuksesta pohjoiseen.

Hakemukseen sisältyy selvitys rakennettavan nuorkarjapihaton laajennusosan vaihtoehtoisesta sijoituspaikasta. Hakemuksen mukaan laajennusosaa ei ole järkevää siirtää suunnitellulta paikalta, joka on viljelykseen soveltumatonta tonttimaata ja jossa se parhaiten toiminnallisesti liittyy olemassa oleviin rakennuksiin eikä sijoituessaan nykyisten rakennusten väliin riko tai muuta maisemakokonaisuutta. Siirto 200 metrin päähän tarkoittaisi laajennusosan rakentamista irralleen keskelle laidunmaata, vaatisi uuden lietealtan rakentamisen laajennusosan yhteyteen ja rikkoisi Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa.

Suunnitellulla sijaintipaikalla olemassa olevia lietealtaita voidaan hyödyntää lannan varastointiin, koska ne ovat laajennusosan läheisyydessä ja varsinainen lisälieteallas rakennetaan etäsäiliönä pois asutuksen läheisyydestä. Lestijokilaakson osayleiskaavaehdotuksessa rakennuspaikka on merkitty kaavamerkinnällä ME eli alue on kotieläintilojen suuryksiköi-

den häiriö-/vaikutusalueetta, ja alueelle voidaan myöntää uusia rakennuslupia vain maa- ja kotieläintalouden tarpeisiin. Hakemuksessa esitetty toiminta on kaavaehdotuksen mukaista.

ELÄINSUOJAN TOIMINTA

Eläintilat ja tuotanto

Hakemus koskee maidontuotantotoimintaa ja sen laajentamista. Tilalla on nykyisin 100 lypsylehmää, 73 hiehoa ja 22 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa. Olemassa olevaan nuorkarjapihattoon rakennetaan laajennusosa, johon tulee tilat 20 ummessa olevalle lypsylehmälle, 59 hieholle (yli 10 kk) ja 16 alle kuuden kuukauden ikäiselle vasikalle. Lisäksi rakennukseen tulee poikimatilaa 106 m². Olemassa olevassa nuorkarjapihatossa on tilat 45 hieholle (6-10 kk) ja 21 alle kuuden kuukauden ikäiselle vasikalle. Olemassa olevassa pihattonavetassa on tilat enintään 136 lypsylehmälle. Laajennuksen jälkeen tilalla on yhteensä 156 lypsylehmää, 104 hiehoa ja 37 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa.

Olemassa oleva lypsylehmäpihatto on verhoseinäpihatto. Rakennuksessa on luonnollinen ilmanvaihto. Rakennuksen katolla on poistoilmahormit ja korvausilma tulee verhoseinien kautta. Lypsy tapahtuu takalypsyasemalla, jossa on 2x10 kpl lypsypaikkoja. Laajennuksen jälkeen tilan maidontuotanto tulee olemaan 1 450 000 kg vuodessa. Rakennuksessa on matalat lietekuilut raapoilla. Kuilujen päällä on ritilät. Liete pumpataan kuiluista alakautta lietesäiliöön.

Olemassa olevassa nuorkarjapihatossa on luonnollinen ilmanvaihto ja poistoilmahormit katolla. Nuorkarjapihatossa on syvä lietekuilu, josta liete valuu lietesäiliöön.

Rakennettava nuorkarjapihaton laajennusosa toteutetaan myös verhoseinäpihattona, jossa on luonnollinen ilmanvaihto ja poistoilmahormit katolla. Lietekuilut ovat avoimia ja niissä on kumipohja. Lietekuilut varustetaan raapalla.

Kaikissa eläinsuojissa on aperuokinta. Lypsylehmäpihatossa ja rakennettavassa nuorkarjapihaton laajennusosassa ruokinta tapahtuu rakennusten ulkopuolelta visiirien kautta apevaunulla.

Vesi tilan toimintaan hankitaan Toholammin Vesihuolto Oy:ltä.

Lannan ja jätevesien varastointi

Olemassa olevan lypsylehmäpihaton ja nuorkarjapihaton lannankäsittely toimii lietelannalla. Rakennettavan nuorkarjapihaton laajennusosan lannankäsittely tulee tapahtumaan pääosin lietelannalla. Kuivikealustalla ovat poikimakarsina (106 m²) sekä alle 6 kk:n ikäisten vasikoiden

(18 kpl) karsinat. Kuivikkeena käytetään sahanpurua, turvetta ja olkea. Vasikoiden kuivalanta varastoidaan noin 900 m³:n lietesäiliössä.

Poikimakarsinan pinta-ala on noin 106 m² ja reunojen korkeus noin 60 cm. Kestokuivikepohja tyhjenetään kaksi kertaa vuodessa. Kuivikkeen korkeus kuiviketta lisättäessä on noin 60 cm.

Laajennuksen yhteydessä rakennetaan uusi noin 198 m³:n betoninen kattamaton etäkuivalantala noin 3,1 kilometrin etäisyydelle eläinsuojista lounaaseen tilalle Mäki-Seppälä (RN:o 18:119). Lantalaan tulee kolmelle sivulle noin 2 metriä korkeat seinät ja noin 50 cm:n korkuinen ajoluiska sekä betoninen kuormauslaatta (28 m²). Lantalassa muodostuvat nesteet imeytetään turpeeseen.

Tilalla on nykyisin eläinsuojien yhteydessä noin 900 m³:n betoninen lietesäiliö ja noin 3 250 m³:n kumikalvoallas. Lietesäiliö ja kumikalvoallas on katettu kelluvalla katteella. Lietesäiliö ja kumikalvoallas täytetään alakautta. Lietesäiliö ja kumikalvoallas on ympäröity verkkoaidalla. Eläinsuojien yhteyteen ei rakenneta lisää lietteen varastointitilavuutta.

Hakemuksen mukaan olemassa oleva noin 3 250 m³:n kumikalvoallas on muodoltaan neliö, jonka yläkehän mitat ovat 32,5 x 32,5 m ja pohjakehän mitat ovat 24,5 x 24,5 m. Allas on 4 m syvä ja siinä on 45° luiskat.

Tilalla on käytettävissä lietelannan varastointitilavuutta vuokrattuna etälietesäiliönä 540 m³. Laajennuksen yhteydessä rakennetaan uusi noin 1 500 m³:n kattamaton etäkumikalvoallas noin 7,6 kilometrin etäisyydelle eläinsuojista etelään tilalle Ylitalo (RN:o 354:1).

Yhteensä tilalle tulee eläinsuojien yhteyteen lietetilavuutta lietekuilujen (125 m³) kanssa noin 4 275 m³. Tilalla on lisäksi käytettävissä lietelannan varastointitilavuutta etälietesäiliönä 2 040 m³.

Hakemuksen mukaan hakija ei esitä lietealtaiden kattamista kiinteällä katteella, koska kattamisesta johtuen lietealtaaseen ei muodostuisi eristävää lumikerrosta talvella. Tästä aiheutuisi lietteen jäätyminen talvella, jolloin ympäristön ja kasvien kannalta edullisin lietteen kevät- ja kesälevitys estyisi ja levittäminen siirtyisi syyspainotteiseksi. Yleisenä linjana ympäristöhallinto on johdonmukaisesti pyrkinyt kiristämään syyslevityksen rajoja, joten kattamistoimenpide toimisi tätä linjaa vastaan.

Lisäksi kiinteä kattaminen on hakemuksen mukaan hajuhaittojen kannalta hyödytön toimenpide, koska sekoittamaton allas ei haise ja sekoitusvaiheessa kiinteä kate täytyy kuitenkin avata, jolloin haju pääsee leviämään ympäristöön. Kattamista voi näin ollen pitää hyödyttömänä ja jopa ympäristön kannalta vahingollisena toimenpiteenä ja tarpeetonta rakentamista tulisi muutenkin välttää siitä aiheutuvien päästöjen vuoksi.

Hakemuksen mukaan maitohuoneen pesuvesiä ja eläinsuojien muita pesuvesiä syntyy yhteensä noin 250 m³ vuodessa. Maitohuoneen pesuvedet ja eläinsuojien muut pesuvedet johdetaan lietesäiliöön. Eläinsuojien sosiaalityöjien jätevedet johdetaan lietesäiliöön.

Säilörehun varastointi

Tilalla tehdään esikuivattua säilörehua noin 2 100 tonnia/vuosi ja säilörehu varastoidaan laakasiiloihin. Varastoitu säilörehu peitetään tiiviisti aumamuovilla. Säilörehun puristenesteet johdetaan tiiviiseen umpisäiliöön (n. 6 m³). Umpisäiliö on katettu betonikannella. Umpisäiliöistä puristenesteet käytetään pelloilla lannoitteena.

Hakemuksen mukaan säilörehun korjuussa on siirrytty niittämään heinäperinteisten kapeiden karhojen sijaan hajalleen, jolloin rehu kuivuu nopeasti ja enemmän myös lyhyillä poutajaksoilla. Näin saadaan lähes aina kuivaa rehua, joka tarkkuussilputtuna tiivistyy hapettomaksi ja säilyy erinomaisesti laakasiiloissa. Kuiva rehu säästää säilöntäaineita, jotka ne ovat biologisia perinteisten happeiden sijaan. Kuiva rehu vähentää myös rehunteon energiankulutusta ja rehunteon vaatimaa liikennettä. Myös puristenesteen muodostus on loppunut lukuun ottamatta poikkeustilanteita.

Laakasiiloissa rehumassa katetaan ensiksi ohuella vakuumimuovilla, jonka jälkeen siilon seiniä vasten oleva reunamuovi käännetään vakuumimuovin päälle tiivistämään siilon reuna. Tämän jälkeen asennetaan varsinainen aumamuovi, jonka päälle asetellaan yhtenäiseen jonoon sepeillä täytetyt reunapainopussit. Lopuksi päälle laitetaan raskas muovikudospeite, joka pitää alemmat kerrokset paikoillaan ja estää niiden reikiintymisen esim. lintujen takia. Tällä tavoin siiloista saadaan lähes täysin vesi- ja ilmatiiviit ja katemateriaalin ollessa muovia siitä ei tule hajuja eikä liukene mitään sateiden mukana. Käytännössä näiden toimien ansiosta rehu ei enää pilaannu eikä virhekäy miltään osin, vaan on miedon ja raikkaan tuoksuista sekä kokonaan käyttökelpoista ruokinnassa.

Johtuen rehunsäilöntätekniikasta rehua ei varsinaisesti pilaannu. Sitä varisee jonkin verran rehun lastausvaiheessa rehupihalle. Rehupiha on asfaltoitu, joten se on helposti puhdistettavissa. Pihalta siivottu rehu varastoidaan kuivalantalassa ja käytetään pelloilla lannoitteena. Määrä on muutamia kuutioita vuodessa. Kaikki pelloilta korjattu ja säilötty rehu käytetään eläinten rehuna.

Jaloittelutarha ja eläinten laiduntaminen

Olemassa olevan nuorkarjapihaton yhteydessä sijaitsee noin 400 m²:n hiekkapohjainen kattamaton jaloittelutarha. Jaloittelutarhalla ei ole reunuksia. Jaloittelutarhan pohjalla on salaojaputkisto, jonka päällä on 30 cm hiekkakerros ja sen päällä 30 cm:n kerros kuoriketta. Kuorikekerros vaihdetaan tarpeen mukaan siten, että jaloittelutarhan pohja pysyy siistinä ja eläimiä kantavana. Poistettava kuorikekerros ja lanta, yhteensä

noin 35 m³ vuodessa, varastoidaan kuivalantalassa ja käytetään pelloilla lannoitteena. Jaloittelutarhan valumavedet johdetaan kokoojakaivon kautta noin 900 m³:n lietesäiliöön. Tarhassa ei ole ruokintapaikkaa.

Laajennuksen jälkeen jaloittelutarhassa ulkoilevat yli 6 kk:n ikäiset hiehot (39 kpl). Jaloittelutarha on käytössä ympäri vuoden, talvella noin kerran viikossa. Talvijaloitteluun on lisäksi käytössä high tensile -aitauksia.

Tilan eläimistä laidunnetaan etusijassa tiineet hiehot (59 kpl) ja ummessa olevat lehmät (20 kpl), mutta myös muita eläinryhmiä laidunrehun riittävyyden ja sääolojen mukaan. Eläimiä laidunnetaan noin 5 kk vuodessa. Laidunnettavat eläimet ovat laidunkaudella ulkona myös öisin. Osa laitumista rajoittuu vesistöön. Eläinten juottaminen on laitumilla järjestetty juottokärryllä. Laitumilla ei ole erillistä ruokintapaikkaa.

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

Tilalla on käytettävissä peltoa lannanlevitykseen yhteensä noin 161,64 ha, josta omaa peltoa noin 61,42 ha, vuokrapeltoa noin 37,12 ha ja sopimuspeltoa noin 63,10 ha. Hakemuksen mukaan lannanlevitysaloja ei sijaitse pohjavesialueella. Lietteen/lannan levityksestä 24 % tapahtuu keväällä viikkojen 18–22 aikana, 33 % kesällä viikkojen 25–27 aikana, 33 % viikkojen 31–33 aikana ja 10 % syksyllä viikkojen 38–41 aikana. Liete levitetään sijoittavalla kalustolla.

Jätteet

Hakemuksen mukaan toiminnasta syntyvät kuolleet eläimet (noin 5 kpl vuodessa) toimitetaan raatojen käsittelylaitokselle Honkajoki Oy:lle. Kuolleet eläimet varastoidaan ennen noutoa nuorkarjapihaton takana asfaltilla. Jäteöljyt, muovit, akut, metalliromut ja muut toiminnasta syntyvät jätteet toimitetaan kunnalliseen jätteenkeräykseen.

Polttoaineiden ja kemikaalien säilytys

Tilalla sijaitsee ulkona noin 5 000 litran ja noin 2 000 litran polttonestesäiliöt, jotka on varustettu suoja-altaalla, lukituksella, ylitäytönestimellä ja laponestolaitteella. 5 000 litran säiliö on kaksivaippainen. Noin 2 000 litran säiliöllä on alla betonilaatta, jossa on noin 10–15 cm korkuiset betoniset reunat. Lisäksi tilalla säilytetään korjaamohallissa muita öljytuotteita kahdessa 200 litran tynnyrissä. Korjaamohallin lattia on betonia.

Tilalla käytetään pesuaineita noin 300 l/a ja ne säilytetään niiden käyttöpaikoilla. Vedinkastoa kuluu noin 400 l/a ja se säilytetään lypsyasemalla. Kasvinsuojeluaineet säilytetään nuorkarjapihatossa erillisessä varastuhuoneessa. Kasvinsuojeluaineiden kulutus vaihtelee vuosittain. Nurmen ja murskeviljan biologisia säilöntäaineita käytetään noin 5 kg/a ja ne säilytetään jääkaapissa.

Toiminnasta aiheutuva liikenne

Toiminnasta aiheutuu liikennettä siten, että maitoauto käy tilalla joka toinen päivä, teuras- ja välityseläinauto käyvät keskimäärin kolmen viikon välein. Eläinlääkäri, seminologi ym. käyvät tilalla 1-5 kertaa kuukaudessa. Rehukuljetuksia on kuusi kertaa vuodessa. Säilörehua ajetaan yhteensä 300 kuormaa vuodessa, lietettä 440 kuormaa vuodessa ja viljaa 50 kuormaa vuodessa. Lietteen levityksen siirtoajon määrä on mahdollista vähentää puoleen tai jopa kolmannekseen hoitamalla siirtoajo erillisellä isosäiliöisellä traktori- tai kuorma-autokalustolla. Muu liikenne on normaalia traktori- ja työkoneliikennettä. Tilan liikenne ei erityisesti vaikuta kantatien liikenteeseen.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Alueella puhaltaa yleensä lounaistuuli, joka kuljettaa eläinsuojien pois-toilman pois päin lähinaapureista. Lietelannan sekoittuminen ja levitys aiheuttavat tilapäisesti normaalia enemmän hajuhaittaa, joka pyritään minimoimaan käyttämällä sijoitettavaa levityskalustoa ja levittämällä liete ravinteita ja hajuja sitovaan kasvavaan kasvustoon. Mahdollisuuksien mukaan lietteen sekoitus- ja levitysaikana huomioidaan tuulen suunta niin, että se on asutuksesta pois päin. Asutuksen lähellä oleville lohkoille liete levitetään juuri ennen kevyttä sadetta, mikäli se on mahdollista.

Syyslevitys puiduille viljakasvustoille tehdään sijoittaen kasvavaan kasvustoon, sillä tilalla käytetään kerääjäkasveja viljakasvustojen alla sitomassa ravinteita viljan korjuun jälkeen. Lisäksi nämä pellot vielä kynnetään. Lannan levityksessä noudatetaan nitraattiasetusta ja ajon yhteydessä huolehditaan ajokaluston kunnosta ja hyvästä hygieniasta.

Eläinten ruokinnassa käytetään rehuhiivavalmisteita, jotka alentavat eläinten metaanintuotantoa, muuttamalla metaanin pötsissä energiaksi parantaen maidontuotannon rehunhyötysuhdetta ja vähentämällä samalla eläinsuojan hajunmuodostusta ja tuotannon kasvihuonekaasupäästöjä.

Lypsylehmäpihatossa on matalat ritiläpäällysteiset lantakuilut. Ritilän päällistä lakaisee ja pitää kuivana jatkuvasti automaattinen puhdistusrobotti, jolloin lanta ei viivy kauan lämpimässä navettailmassa, vaan tippuu ritilän raosta viileän kuilun pohjalle. Kuilun pohjat puhdistaa neljän tunnin välein automaattinen lantaraappa, joka vie lannan päätykuiluun. Päätykuilusta liete pumpataan alakautta lietesäiliöön. Menetelmä vähentää eläinsuojan hajunmuodostusta ja parantaa eläinten jalkaterveyttä.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN SOVELTAMISESTA

Lannan levityksessä käytetään sijoitettavaa levitintä. Eläinten ruokinnassa käytetään optimointiohjelmaa. Lypsylehmäpihatossa on matalat ritiläpäällysteiset lietekuilut automaattiraapoin. Lypsykoneen ja maidon ti-

lasäiliön pesuissa käytetään varastopesuria, joka säästää noin 70 % sähkön, pesuaineen ja jäteveden määrästä. Säilörehun korjuu- ja varastointitapoja muuttamalla on rehunsäilönnän haju- ja ympäristöhaittoja saatu vähennettyä.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT RISKIT JA TOIMET HÄIRIÖTILANTEISSA

Hakemuksen mukaan eläinsuojiiin on asennettu palovaroitinjärjestelmä. Palo- ja pelastussuunnitelma on laadittu vuonna 2012. Vesijohto tulee tilalle kahdesta eri suunnasta, joten mikäli yksi suunta joudutaan sulkemaan, jää toinen vielä toimintaan.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Ympäristölupahakemusta on täydennetty 13.5.2013 ja 2.7.2013.

Tarkastus

Ympäristölupahakemuksen johdosta on suoritettu tarkastuskäynti 12.12.2013. Tarkastuksesta laadittu pöytäkirja on liitetty hakemusasiakirjoihin.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Ympäristöluvan vireilläolosta on kuulutettu Toholammin kunnan sekä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston virallisilla ilmoitustauluilla 9.7–8.8.2013 välisenä aikana. Hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävillä Toholammin kunnantalolla. Ympäristölupahakemuksen vireilläolosta on tiedotettu Lestijoki-lehdessä 11.7.2013 sekä lähetetty tieto eläinsuojan lähinaapureille hakemusasiakirjoihin liitetyn tiedonantokirjelmän mukaisesti.

Lupahakemuksesta on pyydetty lausunto Toholammin kunnanhallitukselta, kaavoitusviranomaiselta ja ympäristönsuojeluviranomaiselta, Keski-Pohjanmaan maakuntamuseolta, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta sekä Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen patoturvallisuusviranomaiselta.

Lausunnot

1. Toholammin kunnanhallitus (5.8.2013, § 135)

Eläinsuojat sijaitsevat vireillä olevan Lestijokilaakson osayleiskaavan alueella. Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 30.4.–31.5.2013. Olemassa olevat eläinsuojat ja suunniteltu eläinsuojan laajennus sijaitsevat kaavaehdotuksessa kotieläintilojen talouskeskusten alueella (am-1), lisämer-

kinnällä kotieläintalouden suuryksikkö (me). Suunniteltu toiminta on täten osayleiskaavaehdotuksen mukaista. Kaavaehdotuksesta ei ole jätetty muistutuksia kyseisen tilan osalta.

Toiminnan laajentamisella ei ole merkittävää vaikutusta alueen ympäristöön verrattuna nykytilanteeseen. Hankkeen toteuttamisen ei voida katsoa aiheuttavan naapuruussuhdelain 17 §:n 1 mom. tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta naapurustolle.

2. Keski-Pohjanmaan maakuntamuseo (7.8.2013)

Tila sijoittuu alueelle, joka on valtakunnallisesti merkittävää Lestijokilaakson maisema-alueita. Toholammin keskustan pohjoispuolella Lestijokilaakso on noin 1,5 km:n levyinen. Maisemassa viljellyt pellot viettävät loivasti ja suhteellisen tasaisesti jokeen. Joen yläjuoksua kohden loivarantainen ja runsaasti avoimia jaksoja sisältävä jokiosuus laajentuu Kirkkojärveksi, jonka rannat ovat monin paikoin täysin avoimet. Tilan rakennukset sijaitsevat noin 300 metrin etäisyydellä Kirkkojärvestä.

Lausuntopyyntöä yhteydessä toimitetussa aineistossa ei ollut mukana julkisivu- ja leikkauspiirustuksia, joista olisi käynyt ilmi mm. laajennusosan korkeus ja rakennusmateriaalit. Hakijalta saadun tiedon mukaan laajennusosan korkeus tulee olemaan noin 6,5 metriä. Nykyisen pihaton harjakorkeus on 7,5 metriä.

Laajennushankkeella ei merkittävästi vähennetä alueen kulttuuri- ja maisema-arvoja (ympäristönsuojelulaki 3 § 1 mom.). Laajennuksen tulee kuitenkin olla materiaaliltaan, väritykseltään ja kattomuodoltaan yhteneväinen alueen muun rakennuskannan kanssa. Laajennusosan sijoittelun osalta suhteessa pihan muuhun rakennuskantaan ei maakuntamuuseolla ole huomauttamista.

3. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (9.8.2013)

Rakennettava laajennusosa sijoittuu nuorkarjapihaston yhteyteen, olemassa olevien eläinsuojien väliin. Lähimmät naapureiden asuinrakennukset sijaitsevat navettarakennuksen laajennuksesta noin 60, 120 ja 150 metrin etäisyydellä. Lisäksi useita naapureita sijaitsee uudesta laajennuksesta alle 300 metrin etäisyydellä. Suunnitellun laajennuksen jälkeisen toiminnan eläinyksikkömäärä (ympäristölupatarkoituksiin) on noin 1 291 eläinyksikköä. Etäisyysvaatimus tämän kokoiselle eläinsuojalle on ympäristöministeriön ohjeen 1/2010 liitteen neljä mukaan suotuisissa olosuhteissa noin 295 metriä, normaaleissa olosuhteissa noin 320 metriä ja vaativissa olosuhteissa noin 385 metriä. Navetoiden kohdalla käytetään yleensä suotuisien ja normaaleiden olosuhteiden etäisyysvaatimuksia. Etäisyysvaatimukset koskevat uusia hankkeita, mutta niitä sovelletaan tapauskohtaisesti myös laajennuksiin. Ympäristöministeriön ohjeen mukaan laajennushankkeiden vähimmäisetäisyyden lähimpään naapuriin

tulisi olla vähintään 100 metriä ja laajentamisen tulisi tapahtua pääasias-
sa häiriintyvistä kohteista pois päin, jos se on kohtuullisin kustannuksin
toteutettavissa.

Lähimmät naapureiden asuinrakennukset eivät sijaitse vallitsevien tuu-
lensuuntien alapuolella. Tilan lietesäiliöt sijaitsevat lähimpiin naapureihin
nähdessä navettarakennuksen takana ja lietesäiliöistä ei ole välitöntä yhte-
yttä naapureihin. Laajennuksen myötä tilalle ei tule uusia lietesäiliöitä.
Rakennettavan laajennuksen naapureita lähimpään osaan tulee tilat pik-
kuvasikoille ja poikimakarsina, jolloin eläintiheys tässä eläinsuojan osas-
sa on pieni.

Lupaedellytysten täyttymiseksi toiminnalta on edellytettävä parasta käyt-
tökelpoista tekniikkaa. Tekniikalla voidaan estää tai vähentää toiminnas-
ta aiheutuvia hajuhaittoja. Vaadittavaan tekniikkaan vaikuttaa myös se,
kuinka lähimmät naapurit ovat kokeneet nykyisen maidontuotantotoimin-
nan ja miten haitalliseksi sen laajennus koetaan.

Olemassa olevat lietesäiliöt tulee kattaa vähintään kelluvalla katteella.
Hajuhaittaa arvioitaessa on annettava merkitystä myös sille, määrätään-
kö eläinsuojan yhteyteen lannan käyttörajoituksia, kuten lannalla käsitte-
lemättömiä vyöhykkeitä tai lannan välitöntä muokkausvelvoitetta. Tällä
on vaikutusta myös vanhan lietesäiliön kattamistarvetta harkittaessa. Mi-
käli etälietesäiliö rakennetaan kumikalvoaltaana, tulee sen yhteyteen ra-
kentaa pohjaveden tarkkailuputki, josta on mahdollista ottaa vesinäytteitä
ja tarkkailla lietesäiliön kuntoa.

Lietelannan ja kuivalannan varastointiin esitetty lantalatilavuus voidaan
katsoa riittäväksi. Tilalla on myös riittävästi lannan levitysala.

4. Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen patoturvalli- suusviranomaisen (17.7.2013)

Hakemuksessa on kuvattu uuden kumikalvoaltaan rakenteita pohja- ja
leikkauspiirustuksessa. Leikkauspiirustuksesta käy ilmi, että uuden lie-
tealtaan seinämävallin korkeus tulisi olemaan noin 3,0 metriä altaan poh-
jatasosta. Piirustuksen perusteella allas kaivetaan kokonaan maanpin-
nan alapuolelle. 3-luokan padon ja luokittelemattoman padon rajakorkeu-
tena voidaan pitää ohjeellista kolmen metrin rajaa. Patoturvallisuusop-
paassa padon korkeudella tarkoitetaan padotun aineen ylimmän pinnan
ja padon ulkopuolisen maanpinnan välistä korkeuseroa. Tässä tapauk-
sessa padotuskorkeus on hyvin matala tai sitä ei ole lainkaan. Hakemuk-
sessa esitetty uusi kuminen lieteallas ei ole patoturvallisuuslain tarkoit-
tama pato eli seinämäinen tai vallimainen rakenne, eikä sitä tarvitse tar-
kastella patoturvallisuuslain 4 § 3 momentin tarkoittamana jätepatona.

Ympäristölupaan tulee muiden lakien perusteella antaa riittävät kunnos-
sapitoa ja tarkkailua koskevat määräykset.

Olemassa oleva lietelanta-allas on poikkileikkauspiirustuksen mukaan pääosin maahan upotettu kumikalvoallas. Patoturvallisuusoppaan mukainen padotuskorkeus on piirustuksen mukaan maksimissaan 1,0 metriä. Hakemuksessa ei ole esitetty patoturvallisuuslain 9 §:n mukaista arviota padosta aiheutuvasta vahingonvaarasta. Pienen padotuskorkeuden ja pienen purkautuvan jätemäärän vuoksi lietealtaat jäävät todennäköisesti patoturvallisuuslain mukaisen luokittelun ulkopuolelle. Myös luokittelemattomiin patorakenteisiin sovelletaan patoturvallisuuslakia patoturvallisuuslain (494/2009) 11 §:n mukaisesti.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on kirjeellä 28.8.2013 annettu mahdollisuus antaa vastine annetuista lausunnoista. Hakija on vastineessaan 7.1.2014 todennut seuraavaa:

Kukaan naapureista ei ole jättänyt muistutuksia hankkeesta, joten nykyistä toimintaa ei oletettavasti ole koettu kovin häiritseväksi. 1,5-kertainen laajennushanke on sinänsä maltillinen verrattuna yleiseen tasoon, jossa Pellervon Taloustutkimuksen mukaan tilakoko kaksinkertaistuu. Lähiympäristössä on menneinä vuosikymmeninä ollut useitakin karjoja, joten toiminta on alueella siten tuttua. Käytännössä eläinsuojan uudelleensijoittaminen on hankalaa jokivarren nauha-asutuksesta ja maanomistusoloista johtuen, joten ainoa tällä hetkellä näköpiirissä oleva vaihtoehto on kehittää toimintaa nykyisessä tilakeskuksessa.

Tilakeskus sijoittuu Lestijokilaakson osayleiskaavassa kotieläintilojen talouskeskusalueelle. Alue on merkitty kotieläintilojen suuryksiköiden alueeksi, joten toiminta on kaavan mukaista. Kaavaehdotuksessa on lisäksi erityisesti mainittu, ettei alueella ole muuta merkittävää elinkeinoa, kuin maatalous. Toholammin kunnanhallitus on todennut lausunnossaan, ettei toiminnan laajentamisella olisi merkittävää vaikutusta nykytilanteeseen eikä rasittaisi kohtuuttomasti naapureita. Alue on maaseutua ja sen kulttuurin ja asutuksen kehittyminen on ollut pitkälti nautakarjatalouden ansiota, sillä luonnonoloista johtuen muunmuotoinen maatalous ei ole antanut toimeentuloa. Karjatalous on asutuksen runko sekä ihmisten työllistäjä, ja mikäli se ei voi kehittyä, voiko sen mahdollisilta hajuhaloilta varjeltava asutukseen säilyä? Edelleen Toholammin kunnan tuloista puolet tulee suoraan maataloudesta ja välilliset vaikutukset ovat merkittävät. Kunnassa toimii mm. kaksi meijeriä.

Tilalla on pyritty ottamaan huomioon naapurit ja läheisyys päätien varrella parantamalla vuosien saatossa ympäristön siisteyttä ja viihtyisyyttä. Tulevaisuudessa siisteyteen ja toiminnan kehittämiseen on tavoitteena käyttää enemmän aikaa lisätyövoiman myötä jo nykyiselläkin tuotannon

volyymillä. Asian tärkeys siis tiedostetaan ja siihen halutaan sitoutua omankin asumisviihtyisyyden takia.

Lannankäsittelykalustoon ja sen tekniikkaan on jo panostettu, jotta teiden likaantumista ja hajuhaittoja on voitu välttää. Kuormausalueet on asfaltoitu, lannan kuormaus tapahtuu suljetun imulinjan kautta lietevaunuun ja levitys peltomaan pintakerrokseen sijoittavalla multaimella. Levitysaikana on mahdollisuuksien mukaan huomioitu myös tuulen suunta ja sadejaksot hajuhaittojen välttämiseksi. Käytössä olevaa traktorikalustoa on uusittu taloudellisten resurssien puitteissa ja uudet käyttöön otetut koneet ovat huomattavasti hiljaisempia kuin aiemmat, joten traktoriliikenteestä aiheutuvaa häiriötä on saatu vähennettyä.

ELY-keskuksen lausunnossa oli maininta mahdollisista lannan käyttörajoituksista eläinsuojan läheisyydessä. AVI:n tarkastuspöytäkirjassa 12.12.2013 oli maininta, ettei lantaa nykyisellään levitetä laidunlohkoille. Tämä pitää paikkansa laidunkauden aikana, mutta kun eläimet on otettu syksyllä sisälle, on lannan syyslevitysmäärän sallima pieni lannoitus annettu. Suurempi peruslannoitus on annettu, kun nurmia on uusittu. Tällöin lanta on muokattu kyntämällä välittömästi jokaisen multaimella levitetyn kuorman jälkeen eli käytännössä tästä hajuhaittaa ei juuri muodostu lannan jäädessä välittömästi maan alle. Huomionarvoista on, että lannan käyttörajoituksen vaikeuttaisivat tulevaisuudessa mahdollista luomuviljelyyn siirtymistä, koska siinä lanta on ainut keino palauttaa pellolta poistuvat ravinteet, joita varsinkin lypsylehmät siirtävät maidon ja navettaan päätyvän lannan sekä virtsan muodossa pois lähipeltoilta.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto hylkää Atso ja Marjo Ala-Kopsalan hakemuksen koskien maidontuotantotoiminnan laajentamista Toholammin kunnan Toholammin kylässä tiloilla Ylitalo (RN:o 849-401-354-1) ja Navettamaa (RN:o 849-401-19-114) tähän päätökseen liitetyn asemapiirroksen (päivätty 4.10.2011, muutettu 27.4.2013) mukaisella paikalla.

RATKAISUN PERUSTELUT

Ympäristönsuojelulain 41 §:n 1 momentin mukaan ympäristölupa myönnetään, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, 3) ympäristönsuojelulain 7-9 §:ssä kiellettyä seurausta, 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden

vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, tai 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Pykälän 2 momentin mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Sijoittamisessa on lisäksi noudatettava, mitä 6 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja, että pilaantumista voidaan ehkäistä.

Ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan mainitussa laissa tarkoitetaan ympäristön pilaantumisella sellaista ihmisen toiminnasta johtuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä tai jättämistä ympäristöön, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa terveyshaittaa, haittaa luonnolle ja sen toiminnoille, luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista, ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä, ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä, vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle tai muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan muun muassa kiinteistöä tai rakennusta ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, kuten esimerkiksi pölystä, hajusta tai melusta. Saman lainkohdan toisen momentin mukaan on rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen ajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristöministeriön laatimassa Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeessa (1/2010, liite 4) on esitetty uusien, talouskeskusten ulkopuolelle rakennettavien kotieläinsuojien vähimmäissuositusetäisyydet häiriintyvistä kohteista. Mikäli kyseessä olisi uusi, talouskeskuksen ulkopuolelle rakennettava eläinsuoja, vähimmäissuositusetäisyys häiriintyvistä kohteesta edellyttäisi kyseessä olevan kokoiselta maidontuotantotoiminnalta (eläinmäärä yhteensä 1 291 ey) vähintään 300 metrin etäisyyttä suotuisissa olosuhteissa ja normaaleissa olosuhteissa vähintään 320 metrin etäisyyttä. Aluehallintovirasto katsoo, että eläinyksikkömäärän lisäyksen perusteella (noin 1,5-kertainen) kyseessä on olemassa olevan toiminnan laajennus. Laajennushankkeissa voidaan suojaetäisyyksiksi hyväksyä jonkin verran lyhyemmät etäisyydet kuin uusissa tai uuteen toimintaan rinnastettavissa hankkeissa.

Lähin naapureiden asuinrakennus (paritalo) sijaitsee noin 50 metrin etäisyydellä suunnitellusta rakennettavasta nuorkarjapihatton laajennusosasta. Seuraavaksi lähin naapurin asuinrakennus sijaitsee noin 105 metrin etäisyydellä suunnitellusta rakennettavasta nuorkarjapihatton laajen-

nusosasta. Alle 300 metrin etäisyydellä suunnitellusta rakennettavasta nuorkarjapihaton laajennusosasta sijaitsee yhteensä 11 naapurin asuintaloa. Suunniteltu toiminnan laajentaminen ei suuntaudu lähimpien naapureiden asuinrakennuksista pois päin, vaan useiden naapureiden tapauksessa lähemmäksi verrattuna olemassa oleviin eläinsuojarakennuksiin.

Luvanhakija on hakemuksen täydennyksessä 13.5.2013 ja tarkastuskäynnin 12.12.2013 yhteydessä todennut, että suunniteltua nuorkarjapihaton laajennusosaa ei ole mahdollista rakentaa etäämmälle lähimmistä naapureiden asuinrakennuksista.

Aluehallintovirasto katsoo, että toiminta todennäköisesti aiheuttaa hajuhaitan muodossa ympäristönsuojelulain 42 §:ssä tarkoitettua merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa lähinnä ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymisenä sekä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta, kun otetaan huomioon erityisesti hakemuksen mukaisen uuden nuorkarjapihaton laajennusosan sijaintipaikka, toiminnan tuleva laajuus ja lyhyet suojaetäisyydet lähimpiin naapureiden asuinrakennuksiin. Toiminnassa hajua aiheuttaa eläinsuojien ilmanvaihdosta, pihattorakennusten avoimista verhoseinistä, ympärivuotisessa käytössä olevasta jaloittelutarhasta ja high tensile -laitumista sekä kiinteällä katteella kattamattomista lietesäiliöistä ja lannankäsittelystä.

Hakemuksen mukaisen toiminnan seurauksena eläinsuojien yhteydessä sijaitsevan jaloittelutarhan käyttöaste kasvaisi yli 2-kertaiseksi verrattuna toiminnan nykyiseen ympäristölupaan (Länsi-Suomen ympäristökeskus 27.4.2006, dnro LSU-2006-Y-101 (131)) ja noin 900 m³:n betonista lietesäiliötä jouduttaisiin tyhjentämään etäsäiliöön myös talviaikana. Luvanhakija on hakemuksen täydennyksessä 13.5.2013 ja tarkastuskäynnin 12.12.2013 yhteydessä todennut, että eläinsuojien yhteydessä sijaitsevien lietesäiliöiden kattaminen kiinteällä katteella ei ole mahdollista talviaikaisen jäätymisen ja sen aiheuttamien käyttövaikeuksien vuoksi.

Aluehallintovirasto katsoo, että vaikka kyseessä on toiminnan laajentaminen, suojaetäisyydet erityisesti lähimpiin naapureiden asuinrakennuksiin eivät ole riittäviä, kun otetaan huomioon lupahakemuksessa esitetty uuden nuorkarjapihaton laajennusosan sijaintipaikka ja tulevan toiminnan laajuus. Olemassa olevat eläinsuojat ja suunniteltu toiminnan laajennus sijaitsevat kylämäisen asutuksen keskellä avoimella peltoalueella, josta hajut pääsevät leviämään lähes esteettömästi. Myös maatalousvaltaisella haja-asutusalueella asuvilla on ympäristönsuojelulain tarkoittama suoja ympäristön pilaantumista vastaan. Ympäristönsuojelulain mukaan lupaviranomaisen on tutkittava luvan myöntämisen edellytykset, vaikka lupahakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia.

Aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksen mukaisen maidontuotanto-toiminnan hajuhaittoja ei voida riittävästi ehkäistä teknisiä torjuntatoi-

menpiteitä koskevin lupamääräyksin. Suurten eläinsuojien ilmanvaihtotarve on huomattava. Eläinsuojien poistoilman käsittely olisi parasta käyttökelpoista ympäristönsuojelutekniikkaa, johon ei lupamääräyksin voida kuitenkaan vielä velvoittaa sen kehittymättömyyden vuoksi.

Hakemuksen mukainen sijoituspaikka ei edellä mainituista syistä täytä ympäristönsuojelulain 6 §:ssä säädettyjä sijoituspaikan valintaa koskevia vaatimuksia eikä hakemuksen mukainen toiminta siten myöskään saman lain 42 §:n 2 momentissa säädettyjä ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä. Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan sellaiset ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot, joiden ympäristöhaittoja ei voida riittävästi lupamääräyksillä ehkäistä, on sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä. Se, että luvanhakijalla on ennestään suppeampaa maidontuotantotoimintaa samalla kiinteistöllä ja se, että naapurit eivät ole vastustaneet hanketta, ei sellaisenaan tee sijoituspaikasta hyväksyttävää. Riittävien suojaetäisyyksien ja toiminnan sijoittumisen sopivuuden huomioonottaminen on keskeinen toiminnan hyväksyttävyyden peruste, joka tulee ottaa huomioon harkittaessa luvan myöntämisedellytysten täyttymistä. Luvan myöntämisedellytyksiä tutkittaessa on selvitetty, että ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaisia vaihtoehtoisia sijoituspaikkoja ei sijaitse lähialueella siten, että hankkeesta ei muodostuisi luvanhakijalle kokonaan uutta hanketta.

Edellä mainitun perusteella aluehallintovirasto on harkinnut, että ympäristönsuojelulain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty lupahakemuksen mukaiselle maidontuotantotoiminnan laajentamiselle haetulla paikalla.

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on ratkaisussaan katsonut, että ympäristönsuojelulain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty lupahakemuksen mukaiselle maidontuotantotoiminnan laajentamiselle paikalla ja hylännyt hakemuksen ratkaisusta tarkemmin ilmi käyvin perustein.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 3, 6, 41–42, 96–97 ja 105 §
Laki eräistä naapurisuhteista 17 §

LISÄKSI ON OTETTU HUOMIOON

Ympäristöministeriön ohje kotieläintalouden ympäristönsuojelusta
1.7.2009

Paras käytettävissä oleva tekniikka kotieläintaloudessa (Suomen ympäristö 564)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu **3 655 euroa**. Lasku lähetetään myöhemmin valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrittäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään. Aluehallintoviraston maksuista vuosina 2014 ja 2015 annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on vireillä tämän asetuksen voimaan tullessa, peritään maksu tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Lupahakemuksen vireille tullessa maksuun sovellettiin valtioneuvoston asetusta aluehallintoviraston maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011). Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan hakemuksen mukaisen eläinsuojan lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 7 310 euroa. Toiminnan olennaista muuttamista koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 50 % taulukon mukaisesta maksusta.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Toholammin kunnan ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston virallisella ilmoitustaululla sekä Lestijoki-lehdessä.

JAKELU

Päätös

Hakijalle

Tiedoksi

Toholammin kunnanhallitus

Toholammin kunnan kaavoitusviranomainen

Toholammin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Keski-Pohjanmaan maakuntamuseo

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus; Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköisesti)

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus; Patoturvallisuusviranomainen (sähköisesti)

Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Tieto päätöksen antamisesta ilmoitetaan erikseen niille, joille on annettu tieto hakemuksen jättämisestä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

LIITTEET

1. Valitusosoitus
2. Sijaintikartta
3. Asemapiirros

Mikaela Rudnäs

Jenni Korpeinen

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Mikaela Rudnäs ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Jenni Korpeinen.

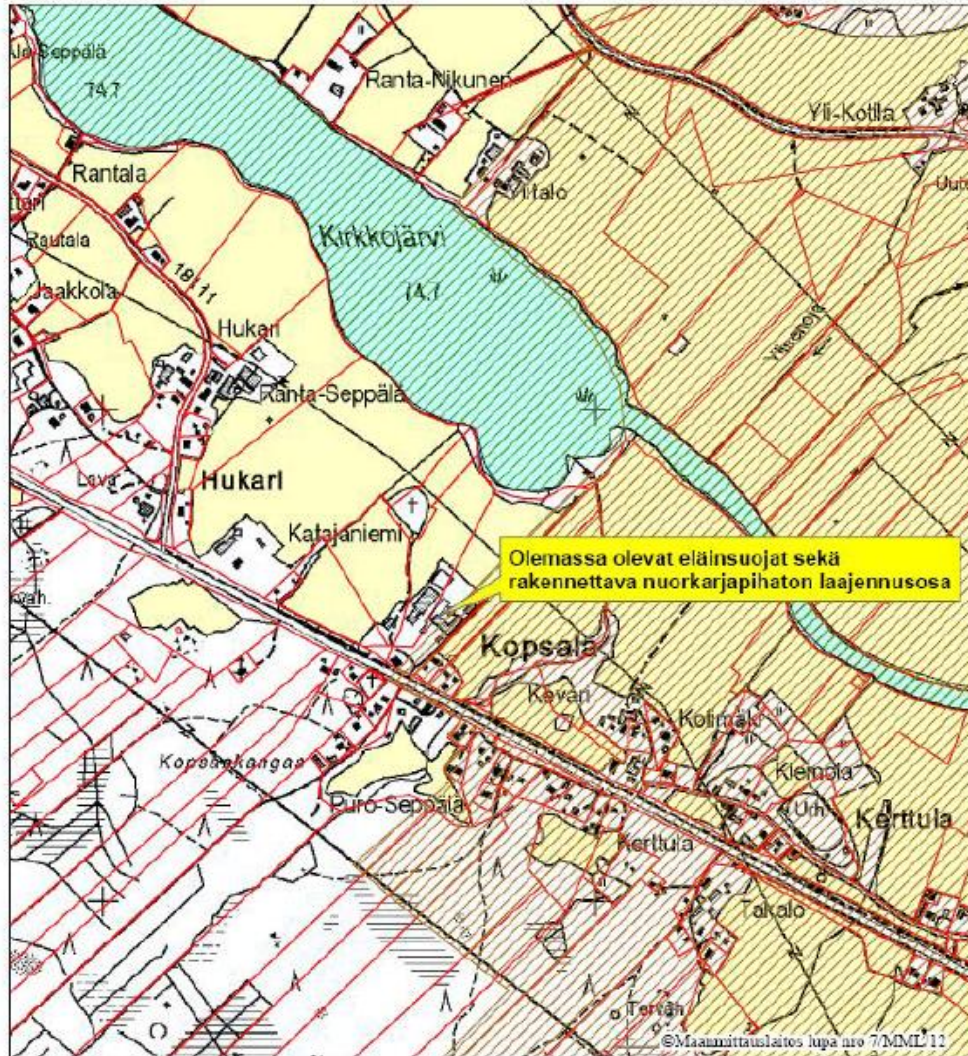
VALITUSOSOITUS

LIITE 1

Valitusviranomainen	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 10.3.2014.												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - mitä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla) 												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä <ul style="list-style-type: none"> - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta 												
Valituksen toimittaminen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td> <td>Wolffintie 35,65200 Vaasa</td> </tr> <tr> <td>postiosoite:</td> <td>PL 200, 65101 Vaasa</td> </tr> <tr> <td>puhelin:</td> <td>0295 018 450</td> </tr> <tr> <td>telekopio:</td> <td>06-317 4817</td> </tr> <tr> <td>sähköposti:</td> <td>kirjaamo.lansi@avi.fi</td> </tr> <tr> <td>aukioloaika:</td> <td>klo 8 - 16.15</td> </tr> </table>	käyntiosoite:	Wolffintie 35,65200 Vaasa	postiosoite:	PL 200, 65101 Vaasa	puhelin:	0295 018 450	telekopio:	06-317 4817	sähköposti:	kirjaamo.lansi@avi.fi	aukioloaika:	klo 8 - 16.15
käyntiosoite:	Wolffintie 35,65200 Vaasa												
postiosoite:	PL 200, 65101 Vaasa												
puhelin:	0295 018 450												
telekopio:	06-317 4817												
sähköposti:	kirjaamo.lansi@avi.fi												
aukioloaika:	klo 8 - 16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.												

Maidontuotantotoiminta ja sen laajentaminen Atso ja Marjo Ala-Kopsala, Toholampi

Sijotuskiinteistöt: Ylitalo (RN:o 354:1) ja Navettamaa (RN:o 19:114)

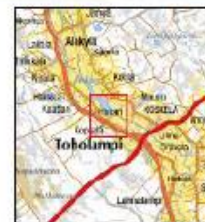
- Natura200-verkoston kuuluvat kohteet
- Yleiskaavoitettu alue
- Kiinteistöt

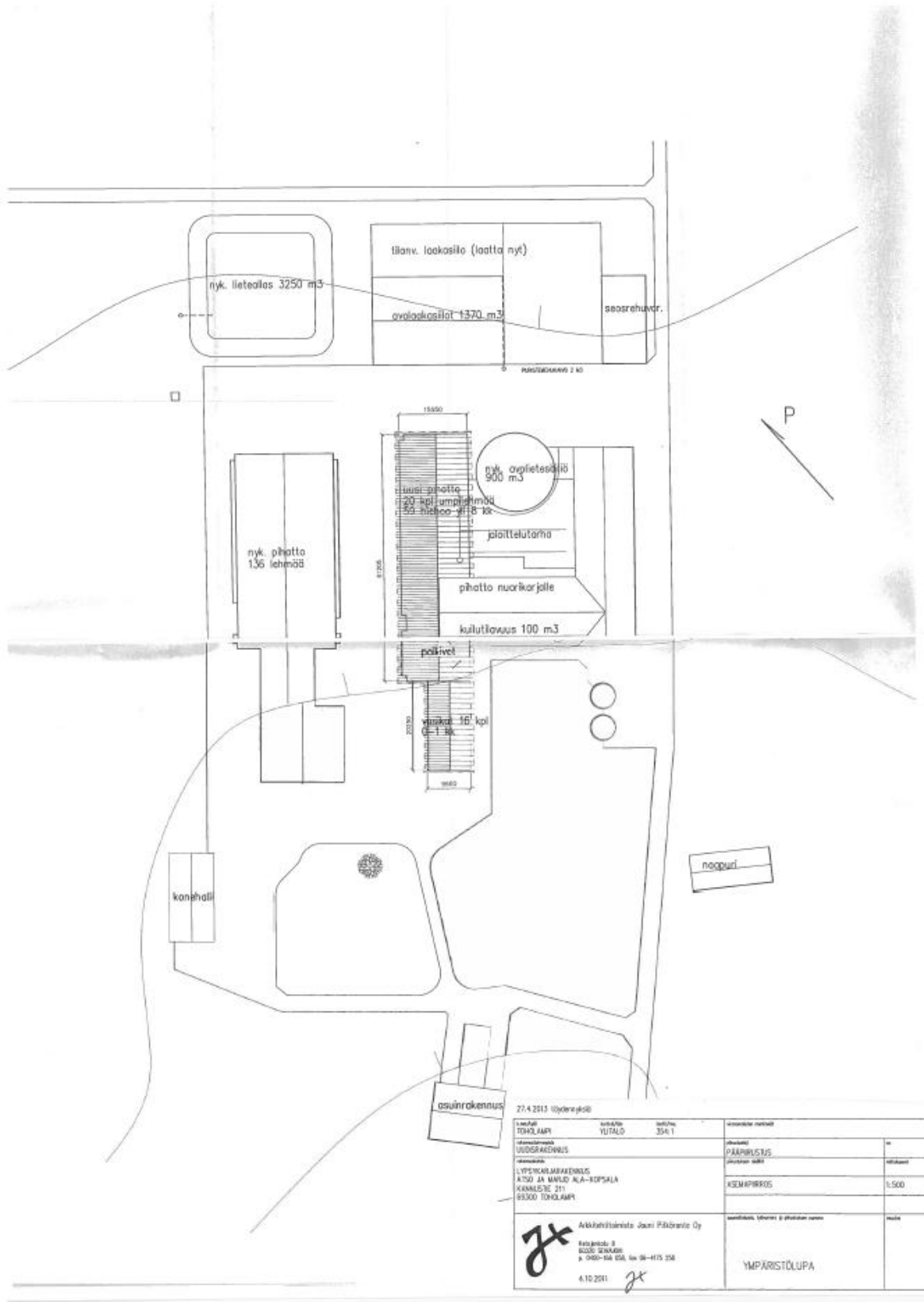
Mittakaava 1:10000

0 100 200 300 400 m

Peruskarttalehdet:
134201, 234204
Koordinatit: YKJ
Muikkokoordinaatit: 1361210, 1077617 3362081, 7079687
Lähti- ja Suvi-Suomen aluehallintovirasto Jari Hirvonen 8.1.2013

27.4.2013 Uudenpihvi			
Luovuttaja TOHOLAMPI	Kunta/alue YUTALO	Maali/kuu 31/4 1	Arvioitu määrä m ²
Uudelleenmyyjä UUDSRAEDENKIVIS			tilat PÄÄPIIRUSTUS
Arvioija LYPSIKALAJAMÄNKYLÄ			tilat Lisätilat
K120 JA MARJUN ALA-KOPSALA KAMALENE 211 93300 TOHOLAMPI			ASEMPIIRROS 1:500
Arkkitehtitoimisto Jaani Pääjärvi Oy			maailma, työtavat ja pöytäkirjat
Arkkitehti: B RISKO JENKARI P. 040-84 654, fax 04-4175 258 4.10.2011			YMPÄRISTÖLUPA